

Tilinpäätös 2019

sask^{fi}

Sisällysluettelo

1. Yleistä	1
2. Kansainvälinen toiminta	1
2.1 Hanketoiminta maittain	2
2.2 Hanketoiminta toimialoittain	3
3. Viestintä, vaikuttaminen ja globaalikasvatus.....	4
4. Järjestön hallinto ja kehittäminen	5
4.1 Henkilöstö.....	5
4.2 Hallinto	6
4.2.1 Varsinaiset jäsenet	6
4.2.2 Kannatusjäsenet	6
4.2.3 Sääntömääräiset kokoukset.....	7
4.2.4 Hallitus.....	7
4.2.5 Tilintarkastajat.....	7
4.3 Arviointi ja kehittäminen.....	7
4.4 Sisäinen tarkastus ja riskienhallinta	8
5. Talous.....	8
5.1 Varainhankinta	9
6. Arvio tulevasta kehityksestä	10
7. Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2019.....	11
8. Tase 31.12.2019	12
9. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	12
9.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot.....	12
9.2 Tuloslaskelmaa koskevat tiedot	13
9.3 Tasetta koskevat tiedot.....	14
10. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	15
11. Tilinpäätösmerkintä	15
12. Käytetyt kirjanpitokirjat	15

1. Yleistä

Vuosi 2019 oli SASKin nelivuotisen rahoituskauden toinen toimintavuosi. Suunnitelman mukaiset toiminnot jatkuivat ohjelmamaissa ja Suomessa, työn painopiste oli seurannan lisäksi oppimisessa ja kehittämisessä. Koko ohjelman, kotimaan ja kansainvälisen toiminnan, toteutuma-aste oli 90 %, mikä on SASKin historiallisessa vertailussa hyvä toteutuma-aste.

Vuoden alkupuolella hallitus päätti aikaistaa strategian valmistelua. Hallituksen johdolla valmisteltiin uusi strategia, joka hyväksyttiin joulukuussa 2019 pidetyssä vuosikokouksessa. Strategiaprosessiin osallistui hallituksen lisäksi henkilökunta ja jäsenjärjestöt. Strategian merkittävin sisällöllinen muutos on SASKin uudelleen määrittely työelämän ihmisoikeusjärjestöksi. Kotimaassa toteutettava globaaleihin työelämän kysymyksiin liittyvä toiminta nostettiin koko SASKin toiminnan toiseksi painopistealueeksi.

Afrikan nousemista UM:n tukeman kehitysyhteistyön painopisteeksi ennakoitiin syventämällä Afrikan työelämän tuntemusta ja lisäämällä yhteistyötä muiden Afrikassa ay-oikeuksien edistämiseksi toimivien järjestöjen kanssa. SASKin hallitus tutustui SASKin työhön ja afrikkalaiseen työelämään omakustanteisella työ- ja opintomatalla Johannesburgiin ja Maputoon elokuussa 2019.

SASKin osaamisen kehittäminen oli valittu vuoden 2019 painopistealueeksi. Koulutusten lisäksi henkilökuntaa tuettiin erilaisissa työssäoppimisen muodoissa, mm. tarjoamalla mahdollisuuksia työn ulkopuolella tapahtuviin koulutuksiin ja työvaihtoon. Oppimisen sisällöissä pyrittiin mahdollisuuksien mukaan huomioimaan uuden strategian painopisteitä ja muuttuvia ulkoministeriön vaatimuksia. Osaamisen kehittämisellä pyrittiin varautumaan myös uuden ulkoministeriölle valmisteltavan rahoitushakemuksen valmisteluun.

Työ jäsenjärjestöpohjan laajentamiseksi jatkui. Hallitus hyväksyi hakemuksesta OAJ:n uudeksi SASKin jäsenjärjestöksi joulukuussa 2019, jäsenyys alkoi hakemuksen mukaisesti vuoden 2020 alussa.

2. Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisessä toiminnassa SASKin tavoitteena on kumppanijärjestöjen, yleensä etelän ammattiliittojen, edunvalvontakyvyn vahvistaminen. Tukemalla kehittyvien maiden ammattiyhdistysliikkeen edunvalvontakykyä mahdollistetaan kumppaniammattiliittojen entistä tehokkaampi toiminta jäsentensä – ja laajemminkin työntekijöiden – työehtojen ja sosiaaliturvan parantamiseksi. Kehitysmaiden ammattiliittojen edunvalvontakykyä voidaan vahvistaa hankeyhteistyöllä, asiantuntijavaihdolla, verkostoja tukemalla sekä työmarkkinoihin liittyvää tutkimustoimintaa tukemalla.

Vuoden 2019 aikana SASKin kansainväliseen ohjelmatoimintaan kuului 35 hanketta, joista yksi ei käynnistynyt. Ohjelmatoiminnassa toteutettiin 2 620 eri aktiviteettia, joihin osallistui 173 505 ihmistä. Toiminnan painopiste oli ohjelmakauden 2018–2025 varsinaisen toiminnan eli hankkeiden toteuttamisessa, lähtötilakartoitusten sekä vaikuttavuustutkimuksen

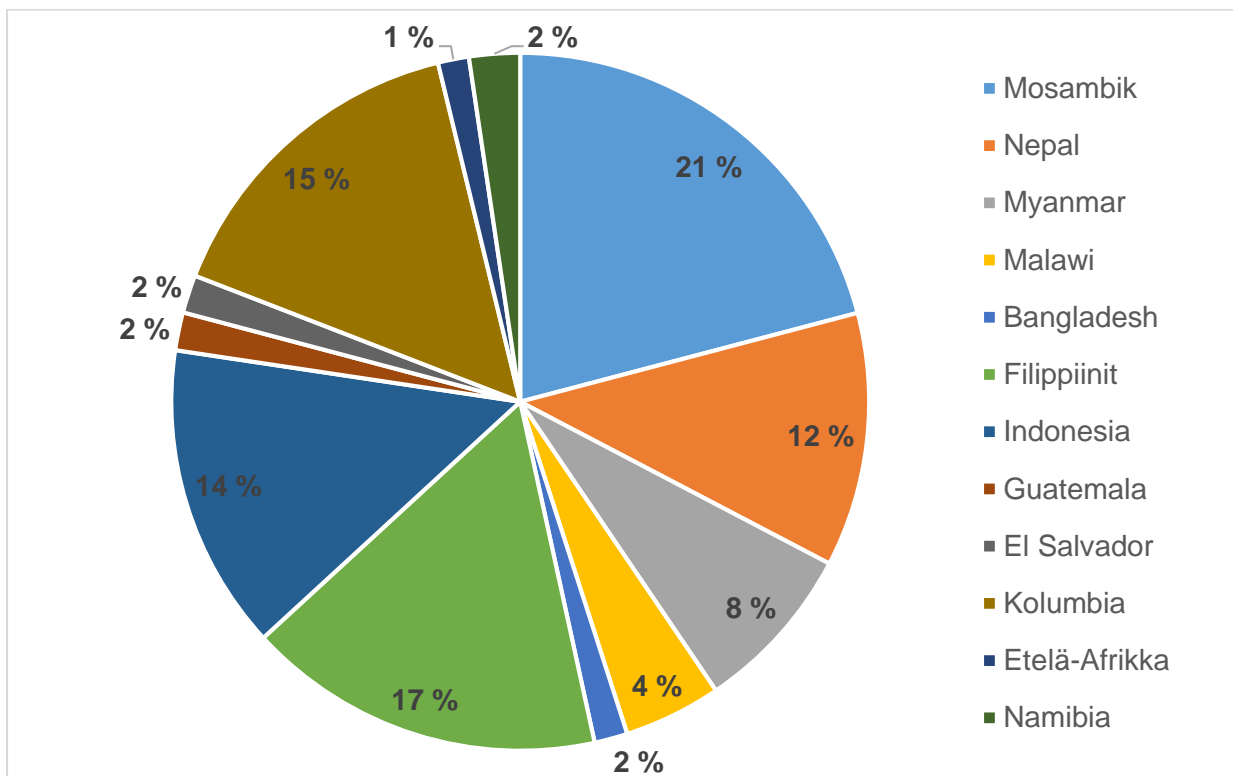
tekemisessä ja ohjelmatoimintaa tukevien järjestelmien viimeistelyssä. Lähtötilakartoitukset keskittyivät erityisesti SASKin kehitysyhteistyöohjelman mittarien määrittelemisiin asioihin. Tietoa kerättiin niistä pääohjelmamaista, joissa SASKilla on paljon hanketoimintaa (Filippiinit, Indonesia, Kolumbia, Nepal, Mosambik ja Myanmar) ja keskittyen niihin toimialoihin, joilla SASKilla on hankeyhteistyötä paikallisten kumppanijärjestöjen kanssa. Palkansaajien tutkimuslaitoksen kanssa jatkettiin Mosambikissa koko rahoituskauden (2018–2021) mittaista SASKin kehitysyhteistyöohjelman vaikuttavuuden arviointitutkimusta. Tutkimuksella mitataan SASKin työn tuloksia ja vaikutuksia ko. maassa.

Kansainvälisen toiminnan toteutuneet kulut olivat yhteensä 3 233 339 euroa (2018: 2 617 104€). Kehitysyhteistyöohjelman osuus kansainvälisen toiminnan toteutuneista kuluista oli 3 208 059 euroa.

2.1 Hanketoiminta maittain

SASKin hanketoimintaa on viime vuosina kohdennettu maantieteellisesti ja tavoitteena on suunnata resursseista vähintään 80 prosenttia pääkohdemaihin. Ulkoministeriön tukeman ohjelman osalta toiminta kohdistettiin maantieteellisesti seitsemään pääohjelmamaahan ja viiteen muuhun maahan. Vuonna 2019 pääohjelmamaihinkin kohdistui 91 % hanketoiminnan toteutuneista kuluista (kuvio 1).

Toteutuneilla kuluilla mitattuna neljä suurinta toimintamaata vuonna 2019 olivat Mosambik, Filippiinit, Kolumbia ja Indonesia. Muut pääohjelmamaat olivat Nepal, Myanmar ja Malawi. Toiminnasta 47 % toteutettiin vähiten kehittyneissä maissa eli LDC-maissa, 34 % alemman keskitulon maissa ja 19 % ylemmän keskitulon maissa.

Kuvio 1. Hanketoiminta maittain vuonna 2019

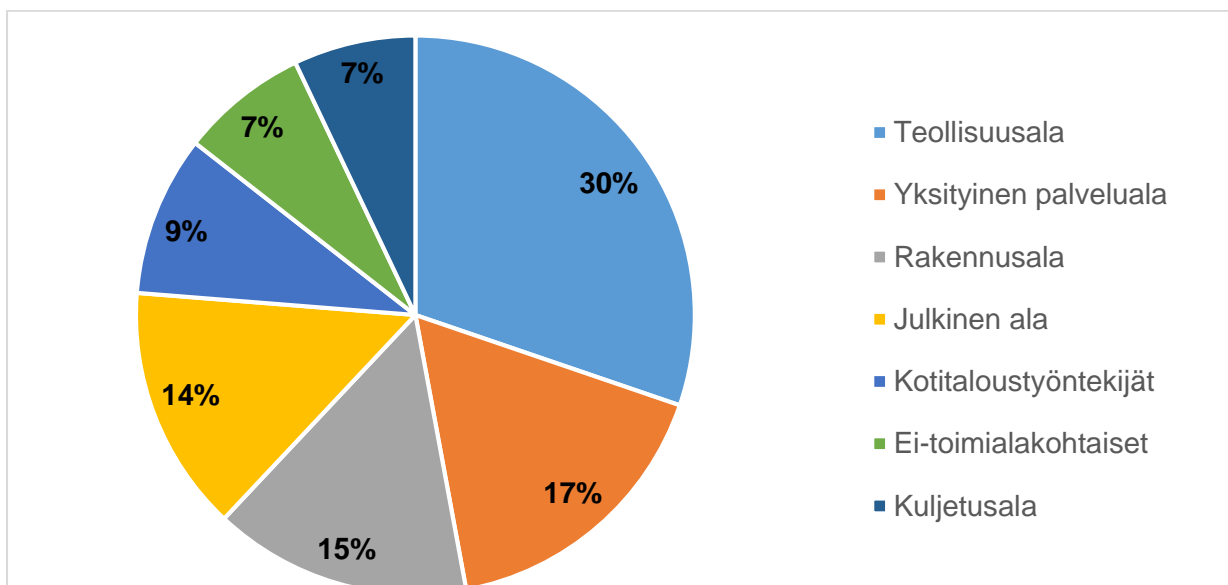
2.2 Hanketoiminta toimialoittain

SASKin kehitysyhteistyöohjelmassa kansainvälinen toiminta on ryhmitelty toimialoittain. SASKin toimialat ovat *teollisuus, julkiset palvelualat, yksityiset palvelualat, rakennus-, puu- ja metsäala, kotiapulaistyö, kuljetusala* sekä *ei-toimialakohtainen työ* (keskusjärjestöt ja tutkimuslaitokset). Vuonna 2019 kansainväliseen ohjelmatoiminnan suunnitelmaan sisältyi 35 hanketta ja oli talousarviossa yhteensä 2 605 000 euroa. Hankebudjettia päivitettiin kesällä ja siinä huomioitiin edelliseltä vuodelta siirtyneet toiminnot, jolloin päivitetty hanketoiminnan budjetti nousi 2 741 900 euroon. Toteutuneet hankekulut olivat 2 462 670 euroa (toteutusaste 90 %, ks. taulukko 1). Toimialoista suurimmat olivat teollisuus (9 hanketta, 30 % hankerahoituksesta) ja yksityinen palveluala (5 hanketta, 17 % hankerahoituksesta). Yhden suunnitelmaan sisältyneen hankkeen aloitus Myanmarissa lykkääntyi vuodelle 2020.

Taulukko 1. Hanketoteutus toimialoittain vuonna 2019, päivitettyyn ohjelmabudjettiin verrattuna

Toimiala	Suunniteltu	Osuus	Toteutunut	Toteutusaste	Osuus
Teollisuusala	754 313	27 %	744 685	99 %	30 %
Yksityinen palveluala	435 600	16 %	414 871	95 %	17 %
Julkinen ala	474 000	17 %	351 137	74 %	14 %
Rakennusala	390 400	14 %	367 370	94 %	15 %
Ei-toimialakohtaiset	240 973	9 %	181 637	75 %	8 %
Kotitaloustyöntekijät	237 614	9 %	228 907	96 %	9 %
Kuljetusala	209 000	8 %	174 063	83 %	7 %
Yhteensä	2 741 900	100 %	2 462 670	90 %	100 %

Kuten kuviosta 2 nähdään, toimialoista suurin oli teollisuus, jonka osuus hanketoteutuksesta oli 30 % lähes 100 %:n toteutusasteella. Yksityinen palveluala nousi toiseksi suurimmaksi toimialaksi hyvällä 95 %:n toteutusasteella. Julkisen alan uudet hankkeet käynnistyivät hitaasti, joten toimialan toteutusaste jäi muita alhaisemmaksi. Kokonaisuudessaan hanketoteutus oli 90 % suunnitellusta, mitä voidaan pitää hyvänä tuloksena.

Kuvio 2. Hanketoiminnan jakautuminen toimialoittain vuonna 2019

3. Viestintä, vaikuttaminen ja globaalikasvatus

Vuonna 2019 viestinnässä keskityttiin aktivoimaan entistä enemmän ihmisiä SASKin toiminnan piiriin ja syventämään ymmärrystä kansainvälisen toiminnan tarpeellisuudesta ammattiyhdistysliikkeessä. Vapaaehtoisille SASK-lähettiläille suunnattuja koulutuksia lisättiin ja tietoa työelämän ihmisoikeuksista levitettiin tehokkaan täsmäviestinnän ja vaikuttamistyön keinoin.

SASKin verkkosivuston käyttäjämäärä laski 46 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2019 eri käyttäjiä oli 12 898 (2018: 24 000) ja istuntoja 18 638 (2018: 34 000). (Vuoden 2019 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuoteen 2018, sillä alkuvuoden 2019 lukuja puuttuu.)

Digitaalisessa uutismediassa SASKiin liittyvät osumat lisääntyivät 35 uutisesta 89:ään. Jäsenjärjestöjen lehdissä SASK mainittiin 20 kertaa (vuonna 2018: 23).

Sosiaalisen median kanavissa SASK sai yhteensä 1060 (2018: 954) osumaa. Tärkeimmät mediat ovat Twitter, Facebook ja Instagram, niissä tykkääjä-/seuraajamäärät kasvoivat vuoden aikana seuraavasti: Facebook 7 % (2018: +11 %), Twitter 17 % (2018: +9 %) ja Instagram 13,5 % (2018: +32 %).

SASK oli keväällä 2019 mukana laajassa #ykkösketjuun-yritysvastuukampanjassa sekä elämiseen riittäviin palkkoihin liittyvässä Turn Around H&M -kampanjassa. Teimme omaa **vaikuttamistyötä** muun muassa eduskuntavaalien osalta sekä OECD:n hyväksymien, kehitysyhteistyön tuloksia erityisesti työpaikkojen laadun näkökulmasta mittaamaan luotujen uusien indikaattorien ottamiseksi käyttöön myös Suomessa. Vaikuttamistyötä tuki tutkimusyhteistyö, jota jatkettiin edellisten vuosien tapaan Finnwatchin kanssa.

Kehityspoliittisiin kysymyksiin SASK vaikuttaa pysyvästi kehityspoliittisessa toimikunnassa (2016–2019), sekä erilaisissa tilaisuuksissa ja kahdenvälisillä keskusteluilla ulkoministeriön kanssa. Lisäksi SASK osallistui aktiivisesti Finnwatchin ja Fingon työhön ja linjauksien valmisteluun.

SASKin Kunnan työn lähettiläs -toiminnassa järjestettiin toimintavuonna kolme peruskoulutusta, joihin osallistui yhteensä 97 ihmistä (kaksi peruskoulutusta sekä yksi Teollisuusliitolle räätälöity peruskoulutus). Lisäksi järjestettiin yksi syventävä teemakoulutus, jossa käsiteltiin ihmisoikeuksia Qatarin jalkapallon 2022 MM-kisojen rakennustyömailla. Teemakoulutukseen osallistui 49 ihmistä. Lisäksi järjestettiin tapaamisia SASK-lähettiläille pääkaupunkiseudun ulkopuolella lähettilästreffiä muodossa. SASKin järjestämä, osallistujille omakustanteinen opintomatka suuntautui marraskuussa 15 osallistujan voimin Indonesiaan. Vuoden lopussa lähettiläitä, jotka pystyvät toimimaan SASKin vapaaehtoisina oli yhteensä 350. Syksyllä SASKissa aloitti vapaaehtoistoiminnan asiantuntija, joka keskittyy jatkossa nimenomaan SASKin lähettilästoiminnan kehittämiseen ja koordinointiin sekä tapahtumajärjestämiseen.

Kampanjateemana jatkui alkuvuodesta kotiapulaisten oikeudet, joita SASK edistää neljässä maassa. Kesäkuussa aloitettiin ILO:n työelämän perusoikeuksiin keskittyvä kampanjasarja, joka jatkuu aina vuoden 2021 loppuun saakka. Neljästä kampanjateemasta ensimmäinen oli

lapsityön vastainen työ. Muut kolme teemaa ovat syrjinnän vastainen työ, pakkotyön vastainen työ sekä järjestäytymisoikeudet.

Ohjelmasta ja sen tuloksista viestimisen tueksi viestintä teki kaksi aineistonhankintamatkaa ohjelmamaihin, toisen Nepaliin keväällä ja toisen opintomatkan yhteydessä syksyllä Indonesiaan.

Oma julkaisu, **Työmaana maailma -lehti** ilmestyi kerran, ja tämä numero jäikin toistaiseksi lehden viimeiseksi numeroksi. Lisäksi artikkeleja SASKin toiminnasta julkaistiin muissa julkaisuissa.

Kesän ja syksyn aikana viestinnän henkilöstössä tapahtui monia muutoksia ja syksylle suunniteltuja viestinnän ja varainhankinnan toimintoja jouduttiin jonkin verran priorisoimaan. Tästä syystä SASK osallistui pienemmällä panostuksella sekä Kunnon työn päivän että Nenäpäivän kampanjoihin. Syksyllä toteutettiin jäsenliittojen sisäinen tapahtuma, joka jatkoi koordinoitua keskustelua ay-liikkeen kansainvälisen työn tulevaisuudesta. Lisäksi valmisteltiin alkuvuodesta 2020 järjestettyjä Solidaarisuuspäiviä. Isomman tapahtuman läheisyyden vuoksi syyskokouksen 2019 yhteydessä ei pidetty perinteisesti teemaseminaaria mutta kevätkokouksen yhteydessä pidetyn miniseminaarin teemana oli Työ, toimeentulo ja hoiva Afrikassa – Suomi, EU ja Afrikan Unioni.

Lisäksi SASK näkyi ja käytti puheenvuoroja (24 kpl) useissa tapahtumissa ja koulutuksissa. Niiden kautta tavoitettiin suoraan yli 1000 ihmistä.

4. Järjestön hallinto ja kehittäminen

4.1 Henkilöstö

SASKin henkilöstövahvuus oli 15 henkilöä, joista yksi työskenteli konsulttisopimuksella 50 %:n työajalla. Henkilöstö jakautui eri toimintojen osalta seuraavasti: kansainvälisen toiminnan yksikössä työskenteli 7,5 henkilöä, joista 3,5 ulkomailla aluetoimistoissa, viestinnässä 2 henkilöä ja hallinnossa (ml. varainhankinta) 5 henkilöä.

Viestinnän suunnittelijan siirtyessä toisiin tehtäviin päätti hallitus ennakoida valmisteilla olevan strategian mukaista työnjakoa ja muokata tehtäviä vastaamaan tulevaa strategiaa. Näin muodostetussa vapaaehtoistoiminnan asiantuntijan tehtävässä aloitti uusi henkilö marraskuussa 2019.

Osana SASKin työssäoppimiseen kannustamista kaksi kansainvälisen toiminnan suunnittelijaa haki työvapaata työskennelläkseen SASKin hankekumppaneina toimivissa GUFeissa. Tästä seurasi sijaisjärjestelyjä, joista toinen toteutettiin työkiertona, tavoitteena monipuolistaa osaamisia organisaation sisällä, ja toinen ulkoisena rekrytointina. Työkierron myötä vapautuneeseen viestintäpäällikön tehtävään rekrytoitiin määräaikainen sijainen.

Osaamisen kehittämistä jatkettiin SASKin henkilöstö- ja osaamissuunnitelman 2018-2019 mukaisesti. Em. työssäoppimisen lisäksi koulutusta järjestettiin mm. tulohajautukseen,

sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja esimiestyöhön liittyen. Seuraava kaksivuotinen suunnitelma laaditaan, kun SASKin osaamiskartta on päivitetty vastaamaan uutta strategiaa vuonna 2020.

Henkilöstön työhyvinvointia kartoitettiin keväällä työterveyshuollon toteuttamalla ParTy-kyselyllä, joka on tehty SASKissa aiemmin myös vuosina 2015 ja 2017. Työhyvinvointiprosessia jatkettiin sisäisesti työstämällä yhdessä valittuja teemoja; selkeät prosessit, sisäinen viestintä ja toisten motivointi.

4.2 Hallinto

4.2.1 Varsinaiset jäsenet

Vuonna 2019 SASKin varsinaisina jäseninä oli kaksi keskusjärjestöä ja 35 ammattiliittoa. Vuoden aikana SASKiin liittyi kaksi uutta jäsentä: Kasvatuksen ja nuorisotyön asiantuntijat KNT ja Diakoniatyöntekijöiden Liitto DTL.

Jäsenjärjestöt 31.12.2019:

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
Akavan Erityisalat
Ammattiliitto Pro
Ammattiliitto Unio
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT
Diakoniatyöntekijöiden Liitto DTL
Erityisalojen Toimihenkilöliitto ERTO
Ilmailualan Unioni IAU
Insinööriliitto IL
Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Kasvatuksen ja nuorisotyön asiantuntijat KNT
Kirkon akateemiset AKI
Loimu
Palvelualojen ammattiliitto PAM
Paperiliitto
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU
Rakennusliitto
Rautatiealan Unioni RAU

Specia – Asiantuntijat ja ylemmät toimihenkilöt
Suomen Ammattiin Opiskelevien Keskusliitto SAKKI
Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL
Suomen Laivanpäälystöliitto
Suomen Merimies-Unioni SMU
Suomen Muusikkojen Liitto SML
Suomen Sosialidemokraattinen Sanomalehtimiesliitto SSSL
Sähköalojen ammattiliitto
Talentia
Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme
Tehy
Teollisuusliitto
Tieteentekijöiden liitto
Tulliliitto
Vakuutusväen Liitto VvL
Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut
Yleinen Lehtimiesliitto YLL

4.2.2 Kannatusjäsenet

Kannatusjäseniä SASKilla oli vuoden lopussa 371 (2018: 371), joista henkilökannatusjäseniä oli 246 (2018: 259), eläkeläiskannatusjäseniä 16 (2018: 10) ja kannatusjäsenyhteisöjä 109 (2018: 102). Vuoden aikana erosi tai erotettiin 32 kannatusjäsentä (2018: 27). Niistä henkilökannatusjäseniä oli 27 (2018: 21) ja kannatusjäsenyhteisöjä 5 (2018: 6). Uusia kannatusjäseniä liittyi 14 (2018: 19), joista henkilökannatusjäseniä oli 7 (2018: 8) ja kannatusjäsenyhteisöjä 7 (2018: 11). Kannatusjäsenmaksut tuottivat 46 688 euroa (2018: 43 095 €), joista henkilökannatusjäsenmaksuja oli 8 680 euroa ja yhteisöjäsenmaksuja 38 008 euroa.

4.2.3 Säntömääräiset kokoukset

Säntömääräinen kevätkokous pidettiin 14.6.2019. Paikalla oli 16 edustajaa 14 jäsenjärjestöstä sekä kuuden kannatusjäsenyhdistyksen kuusi edustajaa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Pekka Ristelä SAK:sta.

Säntömääräinen syyskokous pidettiin 4.12.2019. Paikalla oli 17 edustajaa 15 jäsenjärjestöstä sekä viiden kannatusjäsenyhdistyksen viisi edustajaa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Matti Harjuniemi Rakennusliitosta.

4.2.4 Hallitus

SASKin hallitus kokoontui vuoden 2019 aikana kuusi kertaa. Teollisuusliittoa hallituksessa edustanut Heli Puura erosi hallituksesta lokakuussa 2019 siirtyessään muihin tehtäviin, samalla varajäsenenä toiminut Nina Kreutzman nousi varsinaiseksi jäseneksi.

Hallituksen varsinaisia jäseniä olivat:

Puheenjohtaja Lindholm Henri (SEL)
Varapuheenjohtaja Björkbacka Pia (SAK)
Varapuheenjohtaja Kivioja Juska (STTK)
Jurva Niina (YKA)
Koivuniemi Sari (Tehy)
Koskenheimo Hanna (Jyty)
Koskinen Matti (Pro)
Lehikoinen Heidi (PAM)
Petälä Eveliina (JHL)
Piirainen Marko (AKT)
Puura Heli (Teollisuusliitto) 9.10. asti

Hallituksen varajäseniä olivat:

Kreutzman Nina (Rakennusliitto) 9.10. asti
Houbad Christina (VvL)
Oksa Petteri (IL)
Räsänen Jari (Sähköliitto)

4.2.5 Tilintarkastajat

Syyskokous valitsi vuodelle 2020 varsinaisiksi tilintarkastajiksi KHT Anne Vuorion ja KHT Johanna Winqvist-Ilkan sekä varatilintarkastajiksi KHT Pasi Hirvosen ja KHT Ulla Nykyn, kaikki Ernst & Young Oy:stä.

4.3 Arviointi ja kehittäminen

Vuonna 2019 laadittiin ja hyväksyttiin SASKille uusi strategia. Strategian käytännön valmistelusta vastasi hallituksen jäsenistä koostuva työryhmä. Valmistelussa käytettiin apuna ulkopuolista konsulttia ja lisäksi prosessissa hyödynnettiin jäsenjärjestöjen ja koko henkilökunnan osaamista.

Uuden strategian myötä SASK määriteltiin työelämän ihmisoikeusjärjestöksi, jonka tavoitteena on ILO:n määrittelemien työelämän perusoikeuksien toteutumisen edistäminen. Uudistuneen identiteetin lisäksi kotimaan toimintojen painoarvoa kasvatettiin ja vapaaehtoistoiminnan resursseja päätettiin vahvistaa. Strategia on voimassa 2020-2030, sen ajantasaisuutta tarkastellaan vuosittain.

SASKin kehitysyhteistyöohjelman vuosiraportointia kehitettiin vuoden 2019 aikana. Vuoden 2018 raportointi toteutettiin jo ulkoministeriön uusien ohjeistusten mukaisesti käyttäen myös ensi kertaa SASKin omia kehitysyhteistyöohjelman mittareita. Tämän seurauksena raportointiprosessissa keskityttiin entistä enemmän sekä kansainvälisen että kotimaan toiminnan tulosten ja vaikutusten analysointiin.

Raportointi oli oppimisprosessi, jossa huomattiin, että tarkoituksenmukaisten mittarien luominen SASKin tekemälle työlle on haastavaa ja tiedon kerääminen ja raportointi kumppaneille vaikeaa. Lisäksi kehitysyhteistyöohjelmassa on mittareita tällä hetkellä liikaa, toisaalta jos niitä on vähemmän, paljon olennaista tulostietoa jää kertomatta.

SASKin toimisto muutti uusiin toimitiloihin Hämeentie 19:än syyskuussa. Muuton yhteydessä merkittävä osa hankearkistoa siirrettiin Työväenarkistoon.

4.4 Sisäinen tarkastus ja riskienhallinta

Vuosiksi 2019–2020 nimetyn sisäisen tarkastuksen ohjausryhmän puheenjohtajana toimi Eveliina Petälä (JHL) ja muina jäseninä Marjut McLean (Tehy) sekä Matti Koskinen (Ammattiliitto Pro). Vuoden 2019 kohdetarkastuksena oli SASKin ohjelma- ja kansainvälisen toiminnan päätöksentekojärjestelmien toimivuuden arviointi.

Helmikuussa 2019 tehdyssä periodisessa riskientarkastelussa merkittävydeltään suurimmiksi riskeiksi nousivat SASKin toimintamaiden poliittinen epävakaus sekä kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuuksien kaventuminen. Myös rahoitukseen – sekä jäsenjärjestöiltä että ulkoministeriöltä tulevaan – liittyviä riskejä arvioitiin kohtalaisiksi. Näille sekä muille merkittävälle riskeille päätettiin toimenpiteet ja vastuuhenkilöt riskien pienentämiseksi.

5. Talous

Kirjanpidon mukaiset kokonaistuotot olivat 4 238 857 euroa (2018: 3 602 674 €) ja kokonaiskulut 4 226 912 euroa (2018: 3 614 232 €). Tilikauden tulos oli 11 945 euroa ylijäämäinen (2018: alijäämä 11 558 €).

SASKilla oli käytettävissä valtionapua kehitysyhteistyön toteuttamiseen yhteensä 3 341 270 euroa, joka sisälsi 411 271 euroa edelliseltä vuodelta käyttämättä jäänyttä saldoa. SASKin kehitysyhteistyöohjelmaan käytettiin valtionapua yhteensä 3 157 711 euroa (2018: 2 572 984), joten saldoksi jäi vuoden lopussa 183 559 euroa (2018: 411 271 €). Kaikkien vuoden mittaan toteutettujen 34 hankkeen talousraportit on sisällytetty tilinpäätökseen. Yhden vuosisuunnitelmassa olleen hankkeen aloitus lykkääntyi vuodelle 2020. Toteutuneet kulut toiminnoittain on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Kulut toiminnoittain

Toiminto	Suunnitelma	Toteutunut	Osuus
Kv. toiminta	3 380 000	3 233 339	76 %
Viestintä	378 000	315 401	8 %
Varainhankinta	93 000	80 029	2 %
Hallinto	605 000	598 143	14 %
Yhteensä	4 456 000	4 226 912	100 %

Kokonaiskuluista 3 879 155 euroa (92 %) liittyi ulkoministeriön tukeman kehitysyhteistyö-ohjelman toteuttamiseen.

5.1 Varainhankinta

SASKin jäsenmaksutuotot olivat toimintavuonna 404 957 euroa (2018: 401 377 €). Kannatusjäsenmaksut tuottivat 46 688 euroa (2018: 43 095 €) ja lahjoitukset 34 628 euroa (2018: 40 433 €). Nenäpäiväkeräyksen tuotto-osuus oli 151 748 euroa (2018: 188 102 €).

Toiseksi merkittävin varainhankinnan muoto (jäsenmaksujen jälkeen) on **Nenäpäivä-keräys**, jonka tuotoista SASK saa yhdeksäsosan. SASK jäsenjärjestöineen osallistui valtakunnalliseen Nenäpäivä-kampanjaan levittämällä keräyksestä tietoa sosiaalisessa mediassa sekä omien että jäsenjärjestöjen julkaisujen ja viestintäverkostojen kautta. Lisäksi SASK lähettiläineen osallistui useisiin Nenäpäivä-tempauksiin eri puolilla Suomea.

Kannatusjäsenhankintaa toteutettiin yhteistyössä liittojen kanssa, ja toimenpiteet kohdennettiin liittokohtaisesti. Toiminnan pääpaino oli yhdistys- ja osastokäynneissä sekä vierailuissa liittojen tilaisuuksiin, joissa kerrottiin SASKin toiminnasta ja erityisesti kannatusjäsenyydestä. Kannatusjäsenyhteisötoimintaa kehitettiin aloittamalla kumppanuustoiminnan pilotin valmistelu. Kumppanuustoiminnan tavoitteena on luoda mahdollisuuksia yhteydenpitoon hankemaiden liittojen kanssa suoraan paikallistasolta. Näin vahvistetaan SASKin roolia suomalaisten paikallisyhdistysten ja ammattiosastojen yhteytenä maailmalle.

Uusien **kuukausilahjoittajien** saamiseksi ja nykyisten mukana pitämiseksi kampanjoitiin yhdessä SASKin viestinnän kanssa. Kesällä aloitettiin kampanjointi lapsityön vähentämiseksi, joka jatkui viestinnän ja varainhankintaviestinnän kärkenä vuoden vaihteen yli.

Kertalahjoitusten keräämisessä pääpaino asetettiin Reilua joulua -keräykseen, joka kohdennettiin toimintavuonna selkeästi jäsenjärjestöille ja muille SASKin tukijoille.

Merkkipäivälahjoittaminen konseptoititiin uudelleen, ja sen aktiivinen markkinointi aloitetaan vuonna 2020.

6. Arvio tulevasta kehityksestä

Tilivuoden 2019 päättymisen jälkeen ei ole ollut SASKin toimintaan olennaisesti vaikuttavia tapahtumia, jotka tulisi ottaa huomioon arvioitaessa tilivuotta 2019.

Vuoden 2020 alusta SASK on toimeenpannut uutta strategiaa, jossa korostuu ay-oikeuksien keskeisyys kaikessa SASKin toiminnassa. Organisaatorakennetta ja toimenkuvia on muovattu tämän mukaisesti ja toiminta tulee fokuoitumaan ja virtaviivaistumaan näiden päätösten seurauksena.

Vuoden 2020 alussa SASK sai merkittävän lisärahoituksen Afrikkaan suunnattavalle yhteistyölle ulkoministeriöltä. Uuden rahoituksen mukaisten suunnitelmien toimeenpano oli yksi tämän vuoden keskeisistä haasteista viime vuonna hyväksytyjen suunnitelmien mukaan.

Huhtikuussa 2020 elämme tilanteessa, jossa näköpiirissä on isoja haasteita SASKin toimintaedellytyksiin, mutta samalla muutoksen tarkempi arvioiminen on vielä ennenaikaista. COVID-19 viruksen myötä sekä uusien että vanhojen suunnitelmien mukainen toiminta on lähes kokonaan keskeytynyt. Tavoitteena on suunnitelmien uudelleen käynnistäminen mahdollisimman pian tilanteen niin salliessa. Tarkan arvion esittäminen ajankohdasta ja suunnitelmien toteuttamisedellytyksistä on tässä vaiheessa mahdotonta, mutta jo nyt on selvää, että suunnitelmia joudutaan sopeuttamaan muuttuneeseen tilanteeseen. Suunnitelmien täysimääräinen, tai edes pääosittainen toteuttaminen ei hyvin todennäköisesti ole mahdollista.

COVID-19 viruksen vaikutukset ovat SASKin toimintaedellytysten näkökulmasta todennäköisesti pitkäkestoisempia kuin vain kuluvan vuoden toimintaan vaikuttavia. Kaikki SASKin keskeiset rahoituslähteet, ulkoministeriön kehitysyhteistyörahoitus, jäsenjärjestöjen jäsenmaksutulot ja keräystulot, ovat COVID-19 pandemian tuoman muutospaineen alla, mikä vaikuttaa SASKin toimintaan myös tulevina vuosina.

7. Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2019

VARAINHANKINTA		2019		2018	
Kehitysyhteistyöohjelma ja hallinto					
Tuotot	Valtionapu	3 157 711,43		2 572 984,15	
	Muut avustukset	2 000,00		3 000,00	
	Rahoitus kumppaneilta	393 120,61		252 217,74	
	Muut tuotot	48 003,18		101 463,23	
	Varsinaisen toiminnan tuotot	3 600 835,22	3 600 835,22	2 929 665,12	2 929 665,12
Kulut					
	Henkilöstökulut				
	Palkat	670 912,32		696 873,80	
	Palkkiot	2 233,88		22 630,24	
	Henkilösivukulut	161 749,73		163 391,94	
	Ulkomaan palkat ja sivukulut	215 745,19		213 922,84	
		<u>1 050 641,12</u>		<u>1 096 818,82</u>	
	Poistot	46 568,97		32 199,61	
	Muut toiminnan kulut				
	Toiminta kotimaassa ja aluetoimistot	742 991,58		753 112,78	
	Kehitysyhteistyöhankkeet				
	Kulut hankemaassa	2 376 952,95		1 715 828,88	
	Varsinaisen toiminnan kulut	4 217 154,62	4 217 154,62	3 597 960,09	3 597 960,09
	Varsinaisen toiminnan kuluja jäämä		-616 319,40		-668 294,97
VARAINHANKINTA					
Tuotot	Jäsenmaksut	404 957,48		401 377,94	
	Kannatusjäsenmaksut	46 688,00		43 095,50	
	Keräystuotot	151 748,29		188 101,53	
	Lahjoitukset	34 628,35		40 433,93	
		<u>638 022,12</u>		<u>673 008,90</u>	
	Kulut	9 757,77		16 271,88	
	VARAINHANKINTA YHTEENSÄ		628 264,35		656 737,02
	Kulu-/tuottojäämä		11 944,95		-11 557,95
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		11 944,95		-11 557,95

8. Tase 31.12.2019

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Atk-ohjelmat	99 658,50		113 883,48	
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	13 937,47	113 595,97	8 988,94	122 872,42
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Jäsenmaksusaamiset	0,00		50 651,42	
Myyntisaamiset	0,00		1 729,50	
Muut saamiset	213 002,24		269 616,62	
Siirtosaamiset	151 748,29		190 824,72	
	364 750,53		512 822,26	
Rahat ja pankkisaamiset	1 544 558,72	1 909 309,25	1 625 492,80	2 138 315,06
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 022 905,22		2 261 187,48	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Toimintapääoma	100 912,76		100 912,76	
Projektipääoma	1 225 026,42		1 236 584,37	
Tilikauden ali-/ylijäämä	11 944,95	1 337 884,13	-11 557,95	1 325 939,18
VIERAS PÄÄOMA, Lyhyaikainen				
Saadut ennakot	325 854,45		558 073,05	
Ostovelat	22 969,82		49 042,05	
Siirtovelat	185 131,72		218 575,02	
Muut velat	151 065,10	685 021,09	109 558,18	935 248,30
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 022 905,22		2 261 187,48	

9. Tilinpäätöksen liitetiedot

9.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömään hankintamenoonsa vähennettynä poistoilla: Ohjelmista on tehty 20 prosentin sekä koneista ja kalustosta 25 prosentin tasapoisto.

Hankekumppanilla oleva, käyttämätön rahoitusapuosuus on kirjattu rahoitusapuennakoksi. Hankkeessa hyväksytyihin kuluihin käytetty, lähetetyn rahoitusavun ylittävä osuus on kirjattu rahoitusapuvelaksi. Rahoitusapuennakot nettomääräisenä vuoden lopussa olivat 118 839,11 euroa.

Keräys- ja lahjoitusvarojen käyttöä seurataan omassa pääomassa.

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi käyttäen kussakin hankkeessa toteutunutta, painotettua keskkurssia.

9.2 Tuloslaskelmaa koskevat tiedot

a) Varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

	2019	2018
Tulokseen sisältyvät varsinaisen toiminnan tuotot ovat	3 600 835,22	2 929 665,12
Varsinaisen toiminnan kulut ovat	4 217 154,62	3 597 960,09
Varsinaisen toiminnan tulos	-616 319,40	-668 294,97

b) Kehitysviestintä, globaalikasvatus, ohjelmasta tiedottaminen ja vaikuttamistoiminta

	Henkilöstö	Matkat	Muut	Yhteensä
Julkaisut	600		13 838	14 438
Kampanjatoiminta		1 371	12 500	13 871
Tapahumat		924	1 801	2 726
Seuranta ja vaikuttavuuden arviointi			5 315	5 315
Muut viestinnän kulut	152 242	990	44 774	198 006
Varainhankinnallinen viestintä, markkinointi			3 027	3 027
Lähettilästoiminta	350	16 055	27 466	43 871
Opintomatkat		29 222	4 925	34 148
	153 192	48 563	113 646,67	315 401,46

c) Kansainvälisen työn henkilöstö- ja toimintakulut

	Henkilöstö	Matkat	Muut	Yhteensä
Henkilöstö- ja toimintakulut Suomessa	299 645	134 590	124 543	558 778
Henkilöstö- ja toimintakulut aluetoimistoissa	215 745	22 886	27 901	266 532
Hankekulut kohdemaissa			2 376 953	2 376 953
	515 390	157 476	2 529 397	3 202 263

d) Hallinnon ja varainhankinnan henkilöstö- ja toimintakulut

	Henkilöstö	Matkat	Muut	Yhteensä
Henkilöstö- ja toimintakulut Suomessa	382 059	20 094	260 526	662 679
				662 679

Tuloslaskelman palkat, palkkiot ja henkilösivukulut

	2019	2018
Palkat ja palkkiot	864 055	907 796
Eläkekulut	146 983	146 898
Muut henkilösivukulut	39 603	42 125
Yhteensä	1 050 641	1 096 819

Henkilöstöä oli vuoden lopussa yhteensä 15, joista Suomessa 11 ja aluetoimistoissa 4.

9.3 Tasetta koskevat tiedot

a) Käyttöomaisuuden muutokset

Aineettomat hyödykkeet

Atk-ohjelmat

	2019	2018
1.1.	113 883,47	47 150,09
Lisäys	24 620,20	91 707,30
Poisto	-38 845,18	-24 973,92
31.12.	99 658,49	113 883,47

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

	2019	2018
1.1.	8 988,94	10 122,00
Lisäys	12 992,32	6 092,64
Vähennys	-320,00	0,00
Poisto	-7 723,79	-7 225,70
31.12.	13 937,47	8 988,94

b) Oman pääoman erien muutokset tilikauden aikana

	2019	2018
Toimintapääoma		
1.1.	100 912,76	100 912,76
31.12.	100 912,76	100 912,76
Projektipääoma		
1.1.	1 236 584,37	1 357 984,89
Lisäys	-11 557,95	-121 400,52
31.12.	1 225 026,42	1 236 584,37
Tilikauden ali-/ylijäämä	5 268,40	-11 557,95
Oma pääoma 31.12.	1 331 207,58	1 325 939,18

c) Annetut pantit

SASKin toimistohuoneiston vuokrasopimus on tehty Antilooppi Ky:n kanssa. Sopimuksen mukaisen vuokravakuuden arvo, 17 451 euroa, on talletettu pankkitilille Helsingin OP Pankkiin.

d) Projektien tilitystilanne

Rahoitusprojektien tuensaajat ovat velvollisia tekemään tilitykset SASKille seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Vuodelta 2019 tilitettyjä avustuksia on 2 362 143 euroa, yhteensä 34 projektista.

e) Vastuut

Vuokravastuu toimistohuoneistosta: määräaikainen sopimus 30.9.2022 asti, yhteensä 154 806,63 euroa.

Leasing-vastuut	2020 erääntyvät	Myöhemmin erääntyvät
	11 399	9 104

10. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Hallitus esittää, että tilikauden 11 944,95 euron ylijäämä lisätään omaan pääomaan.

SASK on velvollinen käyttämään saadut lahjoitukset ilmoitetun käyttötarkoituksen mukaisesti. Tiettyyn tarkoitukseen annettujen lahjoitusten seuranta on järjestetty erikseen.

Helsingissä 28. päivänä huhtikuuta 2020

Henri Lindholm, pj

Pia Björkbacka, varapj

Juska Kivioja, varapj

Niina Jurva, jäsen

Sari Koivuniemi, jäsen

Hanna Koskenheimo, jäsen

Matti Koskinen, jäsen

Nina Kreutzman, jäsen

Heidi Lehikoinen, jäsen

Eveliina Petälä, jäsen

Marko Piirainen, jäsen

Christina Houbad, varajäsen

Petteri Oksa, varajäsen

Jari Räsänen, varajäsen

11. Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä   päivänä toukokuuta 2020

Anne Vuorio, KHT

Johanna Winqvist-Ilkka, KHT

12. Käytetyt kirjanpitokirjat

1. Tasekirja sidottuna
2. Pääkirja atk-tulosteena
3. Päiväkirja atk-tulosteena